

**KONCEPCJA PRACY
PUBLICZNEGO PRZEDSZKOŁA
„PAN SAMOCHODZIK”
W KRAKOWIE
na lata 2016 - 2021**

„Kiedy dziecko się śmieje, śmieje się cały świat.” [J. Korczak]

**Koncepcja pracy przedszkola
zaopiniowana przez Radę Pedagogiczną
Publicznego Przedszkola „Pan Samochodzik” w Krakowie
w dniu 26 sierpnia 2016r.
i przyjęta uchwałą Rady Pedagogicznej
z dnia 26.08.2016r.**

Koncepcja pracy naszego przedszkola opracowana w oparciu o idee pedagogiczne Janusza Korczaka ukierunkowana jest na szeroko rozumiany rozwój dziecka, tak aby poznało radość płynącą z zabawy, nauczyło się nawiązywać relacje z innymi ludźmi i potrafiło działać w grupie, z przyjemnością odkrywało i rozumiało otaczający go świat, nauczyło się samodzielności.

Przedszkole jest miejscem szczególnym dla każdego dziecka ze względu na specyfikę okresu rozwojowego jakim jest wiek przedszkolny, spełniający ogromną rolę w życiu człowieka. Jest to miejsce, w którym dzieją się rzeczy, które wspierają dzieci w rozwoju poprzez wyzwalanie aktywności, tworzenie odpowiednich warunków do rozwoju, przekazywanie wiedzy oraz zachęcanie do działania - zgodnie ze słowami J. Korczaka:

***„Nie zmuszajmy dzieci do aktywności,
lecz wyzwalamy aktywność.
Nie każmy myśleć,
lecz twórzmy warunki do myślenia.
Nie żądajmy,
lecz przekazujemy.
Pozwólmy dziecku pytać i powoli rozwijajmy jego umysł,
tak by samo chciało chcieć.”***

Korczak próbował znaleźć odpowiedź na podstawowe pytanie : czym jest w swej istocie wychowanie?. Głosił tezę, że „Wychowywać – znaczy chować, chronić, ukrywać przed krzywdą i szkodą, zabezpieczyć”. Wychowanie według Korczaka to przede wszystkim opieka, obrona, obowiązek chronienia dzieci przed niedogodnościami otaczającego ich świata, czasem nieuporządkowanego, nie zawsze rozumiejącego potrzeby i sprawy dziecka. Nie ma jasnego podziału pomiędzy wychowywaniem dziecka a opieką nad nim. Takie rozumienie istoty, sensu wychowania przenika całą spuściznę pedagogiczną Korczaka. W przedszkolu, które z założenia

pełni funkcję opiekuńczą, wychowawczą i dydaktyczną również te wszystkie obszary przenikają się.

Trudnym momentem w życiu dziecka jest adaptacja do nowego środowiska jakim jest przedszkole. Korczak uważał że „ *Przymus zastąpić przez dobrowolne i świadome przystosowanie się jednostki do form życia zbiorowego – Nie słowo, nie morał: konstrukcja i atmosfera internatu taka, żeby dzieci ceniły pobyt w nim, żeby zależało im samym na wydobyciu z siebie jak największego wysiłku, by się opanować i przezwyciężać, dostrajać i zastosować do wymagań i potrzeb środowiska. Poszukiwać form łatwych i zrozumiałych dla nich*”. Proponował system zachęt i trzy zasady pedagogiczne, które w przedszkolu również funkcjonują:

1. Współgospodarzenie – szczególne miejsce w „systemie” J. Korczaka zajmowała praca w zakresie samoobsługi wychowanków. W funkcjonowaniu w przedszkolnej rzeczywistości również ważną rolę odgrywa samoobsługa, której dzieci się uczą każdego dnia.
2. Współzarządzanie, które polega na ustalaniu zasad normujących zachowanie w przedszkolu /”Kodeks Przedszkolaka”/ i obowiązujących wszystkich bez wyjątku.
3. Oddziaływanie opinii społecznej – co także ma miejsce w przedszkolu w zakresie przydzielania pewnych funkcji w grupie przedszkolnej np. komu jaki powierzyć dyżur bądź oceny wykonanych zadań.

Zasadniczym elementem w poglądach pedagogicznych J. Korczaka, obok metod i technik wychowania jest sam ich realizator, opiekun- wychowawca. Jego zdaniem bywają różne typy wychowawców. Są wychowawcy tylko na pokaz życzliwi, w istocie wrogowie i krzywdziciele dzieci. Bywają wychowawcy – dozorczy, czy też wychowawcy „tyrani”. Według Korczaka dobry wychowawca- opiekun musi spełnić przede wszystkim podstawowy wymóg, jakim jest poznanie samego siebie. „Bądź sobą – szukaj własnej drogi. Poznaj siebie , zanim zechcesz dzieci poznać. Zdaj sobie sprawę z tego, do czego sam jesteś zdolny, zanim dzieciom poczniesz wykreślać zakres ich praw i obowiązków. Ze wszystkich sam jesteś dzieckiem, które musisz poznać, wychować i wykształcić przede wszystkim” . Wychowawca powinien odznaczać się autentyczną pracowitością, zajmować się ciągłym i wszechstronnym poznawaniem dziecka. Opiekun powinien być dobrym diagnostą zarówno poprzez stałą obserwację dziecka, jak również poprzez empatie, umiejętność wczuwania się w świat jego uczuć i przeżyć. Jest to wymóg stawiany

wychowawcy przez Korczaka, gdyż tylko wtedy będzie on mógł zrozumieć świat dziecka , jego problemy oraz rozpoznać wiele jego potrzeb. Nauczyciel przedszkola obserwuje indywidualny rozwój każdego dziecka, którego celem jest zapewnienia mu jak najlepszych warunków do osiągnięcia gotowości do podjęcia nauki w szkole. Jednym z podstawowych zadań opiekuna – wychowawcy jest wspieranie rozwoju wychowanka czyli podstawowe zadanie nauczyciela przedszkola: „ Mogę stworzyć tradycje prawdy, ładu, pracowitości, uczciwości, szczerości, ale nie przerobię żadnego z dzieci na inne, niż jest. Brzoza pozostanie brzozą, dąb dębem, łoś łosiem. Mogę budzić to, co drzemie w duszy, nie mogę nic stworzyć.” . Inną bardzo ważną cechą wychowawcy są umiejętności organizatorskie, zwłaszcza w wychowaniu grupowym. Wychowawca jest odpowiedzialny za wychowanków. Korczak podkreśla, że „Wychowawca nie jest obowiązany brać na siebie odpowiedzialności za odległą przyszłość, ale całkowicie odpowiada za dzień dzisiejszy..”. Opiekun – wychowawca winien w praktyce realizować również prawo dziecka do bycia dzieckiem, do szacunku „ wykazywać tolerancję do jego niewiedzy i niepowodzeń. A szczególnie w przypadkach trudności wychowawczych nauczyciel powinien odznaczać się cierpliwością. Wymienione wyżej pozytywne postawy wychowawcy według Korczaka są najistotniejsze i między innymi z tego powodu pedagogikę jego nazywamy „ pedagogiką społecznego opiekuna wychowawcy.”Nie bez znaczenia w koncepcji wychowania według Korczaka odgrywa samo dziecko. Nie jest ono społecznym przedmiotem wychowania, ale odgrywa najważniejszą rolę. Proces wychowania musi wychodzić od dziecka, od jego podstawowych potrzeb i powinien być dostosowany do jego naturalnych faz rozwoju. Taki też obraz nauczyciela staramy się w naszym przedszkolu prezentować.

W opracowaniu koncepcji pracy naszego przedszkola ogromne znaczenie miały także wskazania zawarte w „Prośbie Dziecka” J. Korczaka. Oznacza to, że chcemy popularyzować oraz realizować postulaty Janusza Korczaka w codziennych działaniach placówki.

„Prośba Dziecka” J. Korczak

1. *Nie psuj mnie. Dobrze wiem, że nie powinienem mieć tego wszystkiego, czego się domagam. To tylko próba sił z mojej strony.*
2. *Nie bój się stanowczości. Właśnie tego potrzebuję – poczucia bezpieczeństwa.*
3. *Nie bagatelizuj moich złych nawyków. Tylko ty możesz pomóc mi zwalczyć zło, póki jest to jeszcze w ogóle możliwe.*
4. *Nie rób ze mnie większego dziecka niż jestem. To sprawia, że przejmuję postawę głupio dorosłą.*
5. *Nie zwracaj mi uwagi przy innych ludziach, jeśli nie jest to absolutnie konieczne. O wiele bardziej przejmuję się tym, co mówisz, jeśli rozmawiamy w cztery oczy.*
6. *Nie chroń mnie przed konsekwencjami. Czasami dobrze jest nauczyć się rzeczy bolesnych i nieprzyjemnych.*
7. *Nie wmawiaj mi, że błędy, które popełniam, są grzechem. To zagraża mojemu poczuciu wartości.*
8. *Nie przejmuj się za bardzo, gdy mówię, że cię nienawidzę. To nie ty jesteś moim wrogiem, lecz twoja miażdżąca przewaga.*
9. *Nie zwracaj zbytnej uwagi na moje drobne dolegliwości. Czasami wykorzystuję je, by przyciągnąć twoją uwagę.*
10. *Nie zrzedź. W przeciwnym razie muszę się przed tobą bronić i robię się głuchy.*
11. *Nie dawaj mi obietnic bez pokrycia. Czuję się przeraźliwie tłamszony, kiedy nic z tego wszystkiego nie wychodzi.*
12. *Nie zapominaj, że jeszcze trudno mi jest precyzyjnie wyrazić myśli. To dlatego nie zawsze się rozumiemy.*
13. *Nie sprawdzaj z uporem maniaka mojej uczciwości. Zbyt łatwo strach zmusza mnie do kłamstwa.*

14. *Nie bądź niekonsekwentny. To mnie ogłupia i wtedy tracę całą moją wiarę w siebie.*
15. *Nie odtrącaj mnie, gdy dręczę cię pytaniami. Może się wkrótce okazać, że zamiast prosić cię o wyjaśnienia, poszukam ich gdzie indziej.*
16. *Nie wmawiaj mi, że moje lęki są głupie. One po prostu są.*
17. *Nie rób z siebie nieskazitelnego ideału. Prawda na twój temat byłaby w przyszłości nie do zniesienia. Nie wyobrażaj sobie, iż przeproszając mnie stracisz autorytet. Za uczciwą grę umiem podziękować miłością, o jakiej nawet ci się nie śniło.*
18. *Nie zapominaj, że uwielbiam wszelkiego rodzaju eksperymenty. To po prostu mój sposób na życie, więc przymknij na to oczy.*
19. *Nie bądź ślepy i przyznaj, że ja też rosę. Wiem, jak trudno dotrzymać mi kroku w tym galopie, ale zrób, co możesz, żeby nam się to udało.*
20. *Nie bój się miłości. Nigdy.*

WIZJA PRZEDSZKOLA

- Przedszkole jest placówką bezpieczną, przyjazną dzieciom, rodzicom, pracownikom, otwartą na ich potrzeby.
- Praca przedszkola ukierunkowana jest na dziecko - jego potrzeby i wszechstronny rozwój.
- Przedszkole zatrudnia wykwalifikowaną, kompetentną i odpowiedzialną kadre pedagogiczną.
- Pracownicy przedszkola przestrzegają praw dziecka, dbają o dobre stosunki międzyludzkie i skuteczną komunikację interpersonalną.
- Stosowane metody pracy, programy i nowatorskie rozwiązania gwarantują wysoką jakość pracy przedszkola.
- Analizuje i ocenia efekty swojej pracy, a wyniki analiz wykorzystuje do ciągłego doskonalenia.
- Przedszkole wspiera działania wychowawcze i edukacyjne rodziców.
- Rodzice są partnerami uczestniczącymi w życiu przedszkola.
- Przedszkole uwzględnia w swoich działaniach potrzeby środowiska lokalnego.
- Promuje swoje osiągnięcia i dba o dobrą opinię w środowisku.

MISJA PRZEDSZKOLA

- Zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa oraz optymalnych warunków dla ich prawidłowego rozwoju odpowiednio do ich potrzeb i możliwości.
- Organizowanie procesu kształcenia zapewniającego wszechstronny i harmonijny rozwój każdego dziecka.
- Tworzenie warunków do zdobywania wiedzy na temat otaczającej ich rzeczywistości poprzez odkrywanie, doświadczanie, przeżywanie i działalność praktyczną.
- Wspieranie uzdolnień oraz wspomaganie dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi.
- Kształtowanie u dzieci samodzielności, odporności emocjonalnej, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach nowych i trudnych, włącznie z sytuacją porażki.
- Umożliwienie rozwinięcia zachowań społecznych, które warunkują poprawność relacji z dziećmi i dorosłymi oraz ułatwiają funkcjonowanie w grupie.
- Stwarzanie możliwości do budowania systemu wartości.
- Wprowadzanie dzieci w świat sztuki i rozwijanie umiejętności prezentowania obserwowanej rzeczywistości, odczuć poprzez różne formy ekspresji artystycznej.

METODY PRACY Z DZIECKIEM

W przedszkolu efektywnie realizowane są zadania zawarte w podstawie programowej wychowania przedszkolnego. Stwarzamy warunki do twórczej aktywności dzieci. Działania nauczycieli opierają się na osobistym kontakcie wychowawczym z każdym dzieckiem w grupie, orientacji w zakresie indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków oraz dostosowaniu do nich zadań opiekuńczych, wychowawczych i dydaktycznych. Działalność opiekuńcza, wychowawcza i dydaktyczna przedszkola opiera się na stosowaniu i systematycznym wdrażaniu nowatorskich, aktywizujących metod pracy z dzieckiem, między innymi:

- Elementy Kinezylogii edukacyjnej Paula Dennisona.
- Edukacja matematyczna według Edyty Gruszczyk – Kolczyńskiej i Ewy Zielińskiej.
- Metoda Dobrego Startu Marty Bogdanowicz.
- Pedagogika zabawy Klanza.
- Metoda twórczego myślenia J. Osborne – „Burza mózgów”
- Nauka czytania Metodą Domana
- Metoda odimiennej nauki czytania dr Ireny Majchrzak.
- Metoda Carla Orffa.
- Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne.
- Metoda aktywnego słuchania muzyki według Batii Strauss.
- Metoda gimnastyki twórczej (ekspresyjnej) Rudolfa Labana.
- Gimnastyka rytmiczna A. i M. Kniessów.
- Drama.
- Technika zmiany ról.
- Pantomima.
- Teatrzyk kukiełkowy, pacynkowy.
- Bajkoterapia, muzykoterapia, relaksacja.
-

DZIECKO W NASZYM PRZEDSZKOLU:

- ❖ Ciekawe poznawczo i aktywne twórczo.
- ❖ W miarę swoich możliwości samodzielnie radzi sobie w różnych obszarach działalności.
- ❖ Przejawia umiejętności dobrego i skutecznego kontaktowania się z innymi ludźmi.
- ❖ Zna i kieruje się zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych.
- ❖ Dostrzega swoje mocne strony, buduje pozytywny obraz samego siebie.
- ❖ Dostrzega potrzeby innych ludzi.
- ❖ Zna swoje prawa i obowiązki, przejawia postawy tolerancji wobec innych ludzi.
- ❖ Zna swoją tożsamość regionalną i narodową.
- ❖ Osiąga gotowość szkolną.

NAUCZYCIEL W NASZYM PRZEDSZKOLU:

- ❖ Odpowiedzialnie, troskliwie i serdecznie opiekuje się każdym dzieckiem, zwracając uwagę na indywidualne potrzeby.
- ❖ Wspiera rozwój psychofizyczny dziecka, jego umiejętności, predyspozycje i uzdolnienia.
- ❖ Jest aktywny i twórczy, zaangażowany w pracę przedszkola.
- ❖ Doskonali swoją wiedzę i umiejętności, zbiera nowe doświadczenia poprzez uczestnictwo w licznych kursach i szkoleniach.
- ❖ Podnosi kwalifikacje zawodowe.
- ❖ Jest otwarty na potrzeby rodziców.
- ❖ Współdziała z rodzicami w sprawach wychowania i nauczania.
- ❖ Stosuje nowoczesne metody pracy.
- ❖ Dzieli się wiedzą i doświadczeniami z innymi nauczycielami.
- ❖ Prowadzi dokumentację zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym.
- ❖ Monitoruje efekty własnej pracy.
- ❖ Jest komunikatywny, partnerski, twórczy, otwarty na nowości.
- ❖ Pozyskuje rodziców do efektywnych działań na rzecz przedszkola oraz pozyskuje sponsorów i przyjaciół przedszkola.

RODZIC W NASZYM PRZEDSZKOLU

- ❖ Czynnie uczestniczy w życiu przedszkola.
- ❖ Otrzymuje rzetelną i obiektywną informację o postępach i trudnościach dziecka.
- ❖ Uzyskuje pomoc specjalistów.
- ❖ Wyraża swoją opinię i ocenia pracę przedszkola.

CELE GŁÓWNE NA LATA 2016-2020

- Wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci w zależności od ich indywidualnych potrzeb i możliwości, mające na celu osiągnięcie gotowości do podjęcia nauki w szkole.
- Zapewnienie bezpieczeństwa, wszechstronnego rozwoju, akceptacji i poszanowania praw dziecka.
- Podnoszenie jakości pracy przedszkola poprzez współpracę z rodzicami, specjalistami i środowiskiem lokalnym, poszukiwanie nowatorskich metod pracy z dziećmi, rozwój zawodowy nauczycieli.
- Propagowanie wzorów: norm i zachowań społecznie akceptowanych.
- Przeciwdziałanie zagrożeń dla zdrowia psychicznego i fizycznego.
- Wspomaganie rodziców w wychowaniu dziecka.
- Promowanie działalności przedszkola w środowisku lokalnym.
- Opracowanie i wdrażanie systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Doskonalenie procesów wspomagania i edukacji dzieci.

Bibliografia

1. M. Grzegorzewska, *Wspomnienia o Januszu Korczaku*, Warszawa 1989
2. M. Falkowska, *Myśli pedagogiczne Janusza Korczaka - Nowe źródła*, Warszawa 1983
3. J. Korczak, *Jak kochać dziecko*, Warszawa 1983